

چرا بعضی کودکان خجالتی می‌شوند؟

یک روانشناس کودک با اشاره به عواملی که منجر به خجالتی بودن کودکان می‌شود، ناتوانی‌های شناختی، بد رفتاری و آزار جنسی، یادگیری، تنبیه و کم کاری حرکتی قشر مخ را در بروز این رفتار موثر عنوان کرد.

سلامت نیوز : یک روانشناس کودک با اشاره به عواملی که منجر به خجالتی بودن کودکان می‌شود، ناتوانی‌های شناختی، بد رفتاری و آزار جنسی، یادگیری، تنبیه و کم کاری حرکتی قشر مخ را در بروز این رفتار موثر عنوان کرد.

مهناز استکی در گفت و گو با فارس، اظهارداشت: مسئله خجالتی بودن کودکان را می‌توان از سه بعد شناختی، اجتماعی و روابط کودک و خانواده بررسی کرد.

وی افزود: خجالتی بودن چند مسئله را در بر می‌گیرد، باید دید این مشکل ناشی از چیست، گاهی کودک در توانمندی‌های شناختی‌اش دچار مشکل می‌شود و خجالتی بودن را به صورت اثر جانبی این مشکل نشان می‌دهد.

وی گفت: معمولاً این بچه‌ها تلاش خود را می‌کنند، اما چون سرزنش می‌شوند سعی می‌کنند خود را کنار بکشند. به کار بردن الفاظی مانند «کودن» موجب خجالتی بودن و انزوای این کودکان می‌شود.

این روانشناس کودک تصریح کرد: گاهی این کودکان در مواجهه با رفتارهای اطرافیان پرخاشگری نشان می‌دهند و گاهی نیز خجالتی بودن را انتخاب می‌کنند.

وی افزود: مسئله دوم وقتی است که کودک در گذشته از بابت ارتباط اجتماعی مشکلی نداشته و ظرف یکی دو روز با دیدن یکی از اطرافیان پشت مادرش پنهان می‌شود، در چنین مواقعی باید به مسئله بد رفتاری با کودکان شک کرد.

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران مرکزی ادامه داد: معمولاً در بد رفتاریهای جنسی این مسئله به چشم می‌خورد و بچه از کسی که توسط او آزار دیده است فرار کرده و با پنهان شدن پشت مادرش خود را در حصار قرار می‌دهد.

استکی گفت: مسئله یادگیری و سیستم خانواده عامل دیگری است که می‌تواند از کودک فردی خجالتی بسازد، وقتی والدین نمی‌توانند با دیگران رابطه برقرار کنند و ترجیح می‌دهند تنها باشند فرزندشان نیز اینگونه تربیت می‌شود.

وی ادامه داد: کودکانی هم هستند که ناتوانی‌های ذهنی دارند. در عقب‌ماندگان ذهنی خفیف و کسانی که در گروه مرزی‌ها قرار می‌گیرند و بهره هوشی بین 70 تا 90 دارند می‌توانند عوامل خجالتی بودن را نشان دهند.

این متخصص بهداشت روان گفت: برخی از بچه‌ها توسط والدینشان تنبیه می‌شوند بنابراین از برقراری ارتباط با دیگران عاجز بوده و ترجیح می‌دهند در لاک دفاعی خود فرو روند.

استکی اظهارداشت: کودکانی که مدام به والدینشان آویزان می‌شوند در قشر حرکتی مخ دچار مشکل هستند.

وی با اشاره به اهمیت حرکت در کودکان، گفت: بعضی از بچه‌ها موقع بازی در صف سرسره می‌ایستند و مدام نوبتشان را به دیگران می‌دهند، این مسئله به مشکل حرکتی آنها بر می‌گردد که معمولاً نیز دست و پا چلفتی تلقی می‌شوند.

وی افزود: مقصر اصلی این مشکل، والدین هستند و وقتی آنها غذا در دهان کودک می‌گذارند و بند کفش‌هایش را می‌بندند در واقع حرکت را از او گرفته‌اند که این عامل می‌تواند بر یادگیری اثر بگذارد.

وی با اشاره به عوامل سبب شناسی خجالتی بودن، خاطر نشان کرد: عامل ژنتیک موثر است اما عوامل محیطی مهمتر هستند. گاهی فرد با مشکلات مغزی به دنیا می‌آید اما بر اثر تقویت محیطی به فردی عادی تبدیل می‌شود، به نظر نمی‌رسد انسان اسیر ژنتیک باشد و تلقی کردن این اختلال به عوامل وراثتی برای فرار از واقعیت است هرچند که نمی‌توان این عامل را نیز نادیده گرفت.